

BOEKBESPREKING

Zelfhulpgroepen. Samen werken aan welzijn en gezondheid. Handleiding voor zorgprofessionelen die zelfhulpgroepen willen ondersteunen

Peter Gielen, Jozefien Godemont, Koen Matthijs en Annemie Vermeulen

Door: Henk Van daele

De auteurs zijn allen actief betrokken bij het sinds 1982 bestaande Trefpunt Zelfhulp vzw. De vier samenstellers zijn dus zeer goed geplaatst om het reilen en zeilen van zelfhulpgroepen door te lichten, en de toenemende samenwerking tussen professionele hulpverleners en zelfhulpgroepen te beschrijven. De in 1935 opgerichte Amerikaanse 'Alcoholics Anonymous' wordt zowat beschouwd als eerste zelfhulpgroep. Bij ons ontstond de eerste AA-groep pas in 1953. Maar vooral in de jaren '60 en '70 zagen vele zelfhulpgroepen het licht, zowel in de gezondheidssector als in de welzijnssector. Nieuwe termen werden gemeengoed: praatgroep, patiëntengroep, zelfhulpgroep, lotgenotencontact, ervaringsdeskundige, mantelzorg, belangengroep, belangenbehartiging, en dergelijke meer.

Aanvankelijk stonden professionele zorgverleners, zoals artsen, verpleegkundigen en klinische psychologen, nogal wantrouwig tegenover het toenemend aantal zelfhulpgroepen. Wat kennen die 'amateurs' er van, vroegen ze zich af. Of: doen ze niet aan pseudotherapie? Anderzijds stonden heel wat zelfhulpgroepen soms wantrouwig tegenover professionelen of vreesden ze voor hun autonomie. Het inzicht dat professionelen en zelfhulpgroepen elkaar aanvullen en een echte samenwerking tussen beide nuttig is, ontbreekt soms wel eens. Nog te weinig wordt ingezien dat samenwerking al snel leidt tot een win-win situatie voor beide partijen.

Het Koninklijk Besluit van 20 juli 2007 dat de oprichting van borstklinieken regelt, vermeldt voor het eerst in ons land de verplichte samenwerking tussen het betrokken ziekenhuis en de lokale zelfhulpgroep. De werkelijkheid verplicht ons echter vast te stellen dat het met die wettelijk voorgeschreven samenwerking niet altijd van een leien dakje loopt. Het uitblijven van een federale regering laat zich ook hier voelen omdat de definitieve erkenning van de borstklinieken achterwege blijft...

Dit boek, geschreven door vier kenners van het Vlaamse zelfhulplandschap, tracht vooral de samenwerking te bevorderen tussen professionele zorgverstrekkers en georganiseerde ervaringsdeskundigen. Als dusdanig is het een zeer gelukte poging. Deze publicatie is wetenschappelijk onderbouwd: elk hoofdstuk bevat verdere leestips, er zijn heel wat voetnoten, en een uitgebreide bibliografie is voorhanden. Spijtig dat een personenregister en een zaakregister ontbreken.

Zowel voor de professionele zorgverstrekkers als voor de onbaatzuchtige leiders van zelfhulpgroepen is dit werk aanbevolen lectuur.

P. Gielen, J. Godemont, K. Matthijs & A. Vandermeulen, *Zelfhulpgroepen. Samen werken aan welzijn en gezondheid*, Tielt, Lannoo, 2010, prijs: 19.95 euro, ISBN 978 90 209 9422 3.